

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
8 september 2020

Eindtermijn
30 september 2020

Onderwerp

Aangaan subsidie contract ELENA met EIB en vaststellen UOK met gemeenten

Advies

1. Aan te gaan het Subsidiecontract met de Europese Investeringsbank (EIB) voor het uitvoeren van het ELENA-programma "Duurzame Wijkwarmte PZH".
2. Aan te gaan de Uitvoeringsovereenkomsten (UOK) tussen de Provincie en de Gemeenten, vooralsnog met: Alphen aan de Rijn, Den Haag, Gorinchem, Kaag en Braassem, Katwijk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam en Zoeterwoude, inclusief bijlagen I t/m IV.
3. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten over de subsidietoekenning ELENA en de uitvoering daarvan.
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het aangaan subsidie contract ELENA met EIB en vaststellen UOK met gemeenten.

Aangezien de Commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door Gedeputeerde Staten, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem, een machtiging af te geven aan gedeputeerde B. Potjer, om het Engelstalige ELENA-Subsidiecontract en de Uitvoeringsovereenkomsten te ondertekenen.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- bijlage 1. Toezegging EIB van Elena subsidie "Duurzame Wijkwarmte PZH", mail d.d. 3 juli '20
- bijlage 2. Contract ELENA-2019-127 between EIB and province of Zuid-Holland v.1.1 2020-07-03 inclusive annexes
- bijlage 3. Concept Elena subsidiecontract EIB-PZH, NL versie exclusief bijlagen
- bijlage 4a Uitvoeringsovereenkomst Alphen aan den Rijn
- bijlage 4b Uitvoeringsovereenkomst Den Haag
- bijlage 4c Uitvoeringsovereenkomst Gorinchem
- bijlage 4d Uitvoeringsovereenkomst Kaag en Braassem
- bijlage 4e Uitvoeringsovereenkomst Katwijk
- bijlage 4f Uitvoeringsovereenkomst Rijswijk
- bijlage 4g Uitvoeringsovereenkomst Rotterdam
- bijlage 4h Uitvoeringsovereenkomst Schiedam
- bijlage 4i Uitvoeringsovereenkomst Zoeterwoude
- bijlage 5. Overzicht kernpunten uit het EIB contract en UOK Elena 16apr20
- bijlage 6a – bijlage III (projectbeschrijving) bij Uitvoeringsovereenkomst Alphen aan den Rijn
- bijlage 6b – bijlage III (projectbeschrijving) bij Uitvoeringsovereenkomst Den Haag
- bijlage 6c – bijlage III (projectbeschrijving) bij Uitvoeringsovereenkomst Gorinchem
- bijlage 6d – bijlage III (projectbeschrijving) bij Uitvoeringsovereenkomst Kaag en Braassem
- bijlage 6e – bijlage III (projectbeschrijving) bij Uitvoeringsovereenkomst Katwijk

bijlage 6f – bijlage III (projectbeschrijving) bij Uitvoeringsovereenkomst Rijswijk
bijlage 6g – bijlage III (projectbeschrijving) bij Uitvoeringsovereenkomst Rotterdam
bijlage 6h – bijlage III (projectbeschrijving) bij Uitvoeringsovereenkomst Schiedam
bijlage 6i – bijlage III (projectbeschrijving) bij Uitvoeringsovereenkomst Zoeterwoude
bijlage 7. Bijlage IV UOK-Verantwoordingagenda 2020-07-13
bijlage 8. Infographic Lokale warmte-initiatieven Zuid-Holland
bijlage 9 GS brief aan PS over toekenning subsidie Elena
bijlage 10 Machtiging CdK voor ondertekening Elena overeenkomsten v1.2

1 Toelichting voor het College

Op 3 juli jl. is de toezegging ontvangen van de Europese Investeringsbank (EIB) dat de provincie kan beschikken over de ELENA-subsidie "Duurzame Wijkwarmte PZH" (DuWijZH) van € 2,7 miljoen, zie bijlage 1. Dit geld wordt in tranches ter beschikking gesteld t.b.v. de voorbereidende werkzaamheden om minimaal € 60 miljoen aan investeringen te doen in woningisolatie, duurzame warmtebronnen en de benodigde infrastructuur in Zuid Hollandse wijken. Met deze subsidie kan het programma worden uitgevoerd dat is ontwikkeld op verzoek van en in samenspraak met de gemeenten: Alphen aan de Rijn, Den Haag, Gorinchem, Kaag en Braassem, Katwijk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam en Zoeterwoude.

Rond het verduurzamen van wijken is op dit moment veel publieke belangstelling, met name over de proeftuinen-aanpak van het rijk. De Algemene Rekenkamer is in mei jl. met een rapport gekomen waarin kritiek is geleverd op wisselende doelstellingen en de trage voortgang. Voor de ELENA-projecten geldt dat de doelstellingen helder zijn en de voortgang wordt gewaarborgd door inspanningsverplichtingen en plannings die zijn vastgelegd in UOK'en die nu ter besluitvorming voorliggen. Verder heeft de provincie de laatste jaren ervaring opgedaan met 7 Lokale Initiatieven op het gebied van duurzame warmte, zie bijlage 8.

Omdat de EIB één aanspreekpunt wil hebben, zal de provincie de rol op zich nemen van penvoerder, coördinator, contractant en centrale rapporteur. De EIB heeft voor deze subsidie een Engelstalig contract opgesteld, zie bijlage 2 dat vertaald is in het Nederlands, zie bijlage 3. De provincie heeft dit contract inhoudelijk en juridisch beoordeeld en doorvertaald naar een algemene Uitvoeringsovereenkomst met de gemeenten, zie bijlagen 4. De subsidie brengt met zich mee dat er verplichtingen zijn. Deze zijn evenwichtig verdeeld tussen de provincie en de gemeenten naar ieder zijn eigen verantwoordelijkheid, zie bijlage 5.

De provincie zorgt voor een adequate Uitvoeringsorganisatie en de gemeenten zijn verantwoordelijk voor de juiste besteding van en project-rapportages over de subsidie en de daaraan verbonden investeringen.

Het doel van de GS-besluiten is om de wederzijdse verplichting vast te leggen en de provinciale ondersteuning en samenwerking met de gemeenten daarmee op de juiste wijze vorm te geven in de uitvoeringsfase.

Met elke gemeente wordt afzonderlijk een Uitvoeringsovereenkomst (UOK) gesloten, die inhoudelijk hetzelfde zijn, behalve de project specifieke gegevens, zie bijlagen 6 (Bijlage III van de UOK). De overige bijlagen van de UOK zijn altijd hetzelfde, Bijlage I -de ELENA-subsidie aanvraag, Bijlage II -het EIB contract, zie bijlage 2 en Bijlage IV -de Verantwoordingsagenda, bijlage 7.

De Uitvoeringsovereenkomsten zijn afgestemd met de betrokken gemeenten. Voordat het ELENA-subsidiecontract wordt aangegaan door de provincie met de EIB, zal het minimaal vereiste investeringsvolume aan Uitvoeringsovereenkomsten getekend moeten zijn. Het EIB-contract kan daardoor nog kleine tekstuele wijzigingen ondergaan.

Het programma biedt de mogelijkheid om als daar -door wijzigingen in de projecten van de deelnemende gemeenten- ruimte voor ontstaat, andere projecten aan het programma toe te

voegen. De UOK biedt de ruimte om ook met andere gemeenten een UOK aan te gaan binnen de kaders van het beschikbare subsidiebudget.

Om bovengenoemde redenen is het van belang dat de te machtigen gedeputeerde tekstuele wijziging kan doorvoeren in het contract en de overeenkomsten.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 300.000,00
Programma	: Programma 3 - Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

De ELENA-subsidie kan niet worden doorgezet naar de gemeenten, daarom dient de provincie de subsidie te besteden en financieel te verantwoorden. Er wordt daarom na toekenning van de subsidie een Uitvoeringsorganisatie opgezet door de provincie voor dit ELENA-programma. Deze gaat de inkoop van de diensten managen alsmede de betalingen met in achtname van de wettelijke en provinciale regels en de benodigde formaliteiten.

Zowel de kosten voor de programmacoördinatie in kind, als een eigen bijdrage van €300.000 zijn opgenomen in de vastgestelde begroting 2020 van ambitie 3: Schone Energie voor iedereen, paragraaf 3.2.2. Deze gelden zullen worden besteed in de periode Q3-2020 t/m Q3-2023.

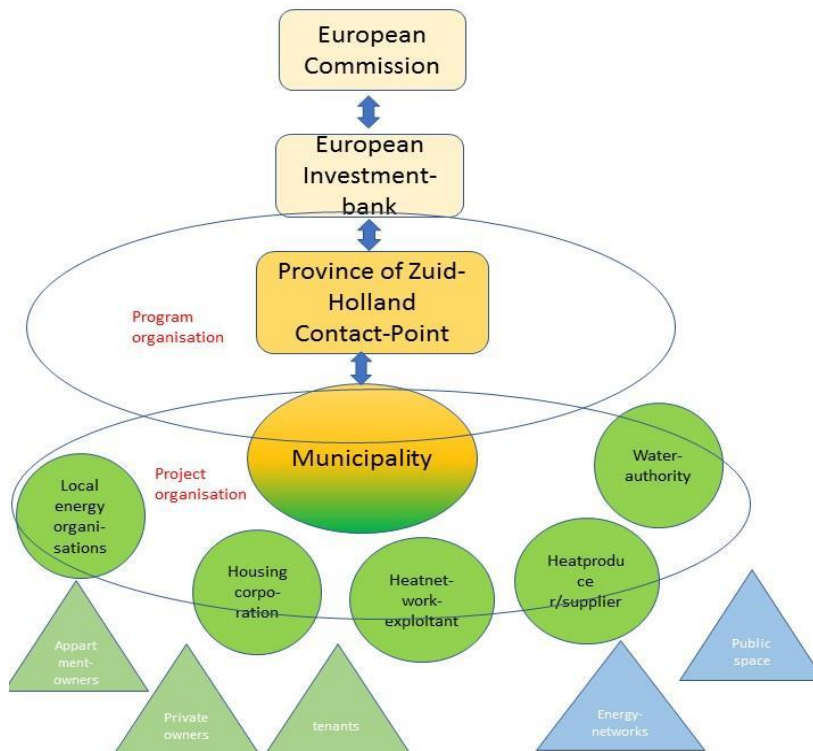
Juridisch kader

Voor het verkrijgen van de ELENA-subsidie zal de EIB een contract afsluiten met de provincie. De voorwaarden die de EIB stelt zijn bekend. De belangrijkste hiervan is de terugbetalingsverplichting van de subsidie als deze niet leidt tot investeringsbeslissingen binnen 3 jaar. Dat wil zeggen dat er als gevolg van de gesubsidieerde voorbereidingswerkzaamheden opdrachten zijn verstrekt voor fysieke verduurzamingsmaatregelen door de partijen, betrokken bij de gemeentelijke projecten.

De projecten tot uitvoering brengen, is primair een zaak waar de gemeenten grip op hebben en verantwoordelijk voor zijn. Zij dienen elk een goed projectmanagement te voeren. Daarom worden er met de gemeenten individueel Uitvoeringsovereenkomsten gesloten. Hierin komt o.a. te staan dat de gemeenten een proportionele terugbetalingsverplichting hebben in het geval de investeringen niet (of niet volgens de voorwaarden) worden gerealiseerd. Hiermee zijn de risico's voor de provincie beperkt tot de administratieve afhandeling en een goede programma coördinatie. Juridische zaken is uitgebreid betrokken bij de advisering over het EIB-subsidiecontract en de Uitvoeringsovereenkomsten met de gemeenten.

In onderstaand schema is weergegeven hoe de programma- en projectverantwoordelijkheden worden georganiseerd.

Aangezien de Commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door Gedeputeerde Staten, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem, een machtiging af te geven aan de heer B. Potjer om het Engelstalige ELENA-subsidiecontract en de Uitvoeringsovereenkomsten te ondertekenen, zie bijlage 9.

Inmiddels is de Uitvoeringsorganisatie van de provincie voor dit ELENA-programma opgezet, bestaande uit een programmacoördinator als behandelend ambtenaar uitvoeringsfase, een financieel manager ten behoeve van de uitvoering van EU-subsidietrajecten, een beleidsmedewerker Warmteteam, een procesadviseur ELENA t.b.v. de gemeenten, een EU-subsidieadviseur die ondersteunt bij contact met EIB, een jurist betrokken bij het adviseren over de overeenkomsten en een strategisch inkoper.

2 Voorafgaande besluitvorming

In december 2019 is met de betrokken gemeenten de intentie uitgesproken om de subsidieaanvraag definitief in te dienen bij de EIB, waarvoor intentieverklaringen zijn ondertekend. In overleg met de verantwoordelijk gedeputeerde B. Potjer en met goedkeuring van GS is op 27 april 2020 een definitieve subsidieaanvraag ingediend bij de EIB.

3 Proces

Het proces van verduurzamen van bestaande woonwijken vraagt van gemeenten politieke aandacht, commitment en consistentie. Na een jarenlange periode van onderzoeken en inventariseren komen de gemeenten in een fase van het implementeren van oplossingen. Tien koploperwijken in negen gemeenten in de provincie willen gefaciliteerd worden met hun duurzame warmteplannen, door de provincie. De betrokken gemeenten hebben eind 2019 hun bestuurlijk commitment gegeven aan deze aanvraag. Begin 2^e kwartaal 2020 is de subsidieaanvraag ingediend en daarna beoordeeld door de EIB. In deze periode is ook de

Uitvoeringsorganisatie opgezet. Tevens zijn alle bestuurlijk processen gestart bij provincie en gemeenten.

Op 3 juli is de toezegging ontvangen van de ELENA-subsidie.

De volgende belangrijke stap is het sluiten van de Uitvoeringsovereenkomsten en het ELENA-subsidiecontract in september 2020. Vanaf 1 oktober kan er dan begonnen worden met het inkopen van de voorbereidende werkzaamheden voor de gemeenten.

Het totale uitvoeringstraject van deze subsidie zal 3 jaar omvatten, dus van oktober 2020 tot en met september 2023.

4 Participatie

Draagvlakverwerving voor de duurzame warmteoplossingen bij de wijkprojecten is de sleutel om de plannen te kunnen realiseren. Daarom is er bij de subsidie aanvraag van de voorbereidingskosten een substantieel deel (ruim 20%) gecalculeerd door de gemeenten om voorlichting te geven en het verwerven van betrokkenheid. Dit geld zal op een professionele wijze worden besteed om de participatie van inwoners te bevorderen.

De rol van de provincie hierbij is de bewaking van kwaliteit, van de voortgang en van de efficiënte besteding van deze gelden. De gemeenten hebben volgens de afspraken in het Klimaatakkoord, de regierol bij het verwerven van draagvlak omdat zij de lokale situatie het best kennen.

De vorm van draagvlakverwerving of de participatie zal verschillend zijn per wijk. Dat kan variëren van een web-based inventarisatie van voorkeuren, keukentafelgespreken bij de huiseigenaren tot het financieel deelnemen in een lokaal warmteproject.

5 Communicatiestrategie

Afgesproken is met de gemeenten dat er een gezamenlijk persbericht zal worden opgesteld en verspreid na onderlinge afstemming. Verder zal er een teken- en persmoment worden georganiseerd met de bestuurders op 30 september aanstaande in Katwijk. Tevens zal na het collegebesluit van GS er een brief worden verstuurd naar PS om hen op de hoogte te brengen van de toekenningen en de uitvoering van de ELENA-subsidie, zie bijlage 10.

Inhoudelijk zal de communicatie zorgvuldig en eenduidig dienen plaats te vinden, te meer omdat het verduurzamen van wijken een onderwerp is wat erg in de belangstelling staat. Betrokkenheid van bewoners is van groot belang, dit vraagt om tijd en zorgvuldigheid.

Op de provinciale website komt informatie over het ELENA-programma en zal verwezen worden naar informatie over de projecten van de betrokken gemeenten. Gedurende de uitvoering van het programma zal over de voortgang worden gecommuniceerd via de provinciale Nieuwsbrief. De communicatie over de afzonderlijke projecten is een verantwoordelijkheid van de gemeenten en de partners in hun projecten. De provincie zal niet zelfstandig over de projecten communiceren. Bij de communicatie zal steeds worden aangegeven dat de EIB en de PZH deze wijkaanpak ondersteunen. In de Uitvoeringsovereenkomsten is dit vastgelegd.